

gen weigert hij pertinent de filmrechten te verkopen. 'Cinema overweldigt de verbeelding. Onlangs vroeg ik aan de dochter van een vriendin of ze *The Borrowers*⁸ wilde lezen. "Nee," antwoordde ze, "ik heb de film al gezien." Veel mensen zijn zo. Maar zodoende ontzeg je je wel een belangrijke mentale activiteit: dat je je moet voorstellen wat er gebeurt. Als je een boek leest waarvan je de film hebt gezien kan je niet anders dan dat je voortdurend aan de beelden uit de film denkt. Ik garandeer je dat je als je *Perfect Storm* hebt gezien en vervolgens het boek leest, je heel veel aan George Clooney zal denken. Ik denk dat we voortdurend het vuur van ons voorstellingsvermogen moeten opstoken. Dat is een belangrijke morele en culturele activiteit. Slechts wanneer we ons kunnen voorstellen hoe iemand anders is, wat voor ongeluk en

rampspoed iemand in zijn leven heeft gekend, kunnen we beginnen met iemand mee te voelen. Oftewel zonder lezen, zonder voorstellingsvermogen, kan er geen empathie zijn. En zonder empathie hebben we geen enkele hoop op een zekere vorm van sociale harmonie. Het is oneindig veel makkelijker om oorlog te voeren met "de vreemdeling". Het is veel moeilijker wanneer we ons realiseren dat de vijand gelijk is aan ons. Je ziet het: lezen en schrijven zal de wereld veranderen.'

Het interview met Danielewski is in zijn geheel te beluisteren via boeken.vpro.nl

Zie ook www.het-kaartenhuis.nl
'De Bezige Bij' (f 59,50).

Het Kaartenhuis (House of Leaves) is in vertaling van Karina van Santen en Martine Vosmaer verschenen

Sarah Newbery, 'Conceptueel model van het Navidson-huis'.
Graduate School of Design, Harvard University, 1993. (uit: Het Kaartenhuis)

Yasha Tasila

DE *Neue Zürcher Zeitung* van 23 mei bericht over een 'Toleranz-Debatte in den Niederlanden.'

Volgens deze krant is de directeur van de BVD, Van Hulst, ervan overtuigd dat 'aktive Vorsteher von Moscheen' het integratieproces proberen te torpederen.

Een getorpedeerd integratieproces, dat roept mooie fantasieën op, en zegt veel over de relatieve onschuld van de Nederlandse geheime dienst. Andere geheime diensten maken zich zorgen om zaken die werkelijk te torpederen zijn: mensen bijvoorbeeld.

De vraag blijft waarom de staat zich geroepen voelt roken te ontmoedigen en religie subsidieert? Des te opmerkelijker voor een land dat euthanasie net heeft gelegaliseerd.

De staat zegt natuurlijk dat het genezen van zieke rokers economische schade oplevert. Euthanasie is pure winst.

Je kunt je afvragen of roken niet ook een vorm van werkverschaffing is. Hoeveel kankerspecialisten zouden werkeloos worden als Nederland ophield met roken? Dit terzijde.

Het wordt tijd dat de staat optreedt tegen religie, zoals hij tot nu toe is opgetreden tegen roken. Ontmoedigen, uitleggen dat het monotheïsme een ramp is.

Kijk, een familie van goden, godjes eigenlijk, die ruzie met elkaar maken, net op mensen lijken, die zijn minder schadelijk. Hun decreten kun je met een korreltje zout nemen, want ze worden ook wel eens dronken. Maar één god, wat een fantasieloze catastrofe.

Bij wijze van nicotinekauwgom stel ik voor om de afgoderij in Nederland tot officiële godsdienst te verheffen.

Om een positieve bijdrage aan het geheel te leveren stel ik mij beschikbaar als afgod. Het is geen pretje, maar ik wil wat terug doen voor al die mensen die mijn boeken hebben gekocht. Christenen, joden en moslims die van hun vermaledijde god af willen, kunnen mij vanaf heden aanbidden. Beelden, sommige wel vier meter hoog, zijn in de maak en kunnen bij het Letterkundig Museum in Den Haag worden besteld.

Er moeten meer afgoden komen, denkt dat u het in zich hebt, kunt u bij mij solliciteren. En als u een gelovige tegenkomt, zegt het voort: Er is een redelijk alternatief voor God; het woont in New York, heeft nog nooit een cent belasting betaald, is een vijand van alle mensen, alle staten, en, zoals een god betaamt, van alle goden.